

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету економіки
та управління
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ТОРГОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ»

ступінь вищої освіти – МАГІСТР

галузь знань - 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

спеціальність - 076 Підприємництво та торгівля

освітньо-професійна програма - «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

кафедра підприємництва і торгівлі

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	32	14	5	6	93	150	-	1
Заочна	1	1; 2	8	4	-	-	138	150	-	2

Тернопіль – ЗУНУ

2024

30.08.2024
(підпис)

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06 2024 р.).

Робочу програму склала доцент кафедри підприємництва і торгівлі, канд. екон. наук **Бойчик Ірина Михайлівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва і торгівлі, протокол № 2 від 30.08.24 2024 р.

Завідувача кафедри,
д-р екон. наук, професорка

Ольга СОБКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, протокол № 1 від 30.08.24 2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р екон. наук, професор

Ольга СОБКО

Гарант ОП

Роман ВОЛОШИН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ТОРГОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ»

1. Опис дисципліни

Дисципліна «Економіка та управління торговим підприємством»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Дисципліна обов'язкової компоненти ОП
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки: <i>Денна</i> – 1 <i>Заочна</i> – 1 Семестр: <i>Денна</i> – 1 <i>Заочна</i> – 1
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Лекції: <i>Денна</i> – 32 <i>Заочна</i> – 8 Практичні заняття: <i>Денна</i> – 14 <i>Заочна</i> – 4
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна</i> – 93 <i>Заочна</i> – 138 Індивідуальна робота: <i>Денна</i> – 5 <i>Заочна</i> – - Тренінг: <i>Денна</i> – 6 <i>Заочна</i> – -
Тижневих годин – 10; з них аудиторних – 3		Види підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Економіка та управління торговим підприємством» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності «Підприємництво та торгівля» за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Оволодіння дисципліною повинно виробити навички застосування технологій управління торгово-технологічними процесами торгових підприємств, ефективного використання їх ресурсного забезпечення, аналізу та оцінки результатів діяльності, а також формування уміння використовувати й адаптувати отримані знання до конкретних виробничих ситуацій.

Метою дисципліни є сформування теоретичних знань і практичних навичок щодо прийняття обґрунтованих управлінських рішень, виконання комплексних економічних розрахунків для забезпечення ефективного функціонування торгових підприємств різних форм власності та розмірів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- довести до студентів розуміння сутності торгового підприємства, його мети, особливостей та принципів функціонування;
- ознайомити студентів з розмаїттям форм торговельної діяльності, їх особливостями та доцільністю використання;
- визначити роль, теоретичні засади та практичні особливості управління торговим підприємством;
- навчити студентів правильно застосовувати методичний інструментарій аналізу та управління діяльністю торгових підприємств, а саме використовувати методики розрахунку показників оцінки ефективності використання матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових ресурсів торгових підприємств, обсягів товарообороту та вирішення інших прикладних економічних задач;
- навчити студентів використовувати у практичній діяльності засоби захисту та ефективного використання інтелектуальної власності у сфері торгівлі;
- виховати здатність до творчого пошуку у напрямку удосконалення управління торговим підприємством.

2.3. Передумовами для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування за спеціальністю (додаткового вступного фахового випробування за спеціальністю).

2.4. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- 1) СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.
- 2) СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- 3) СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.
- 4) СК 8. Здатність управляти діяльністю у сфері підприємництва і торгівлі із застосуванням нових організаційних форм.
- 5) СК 9. Здатність організовувати та адаптувати діяльність у підприємстві та торгівлі з дотриманням нормативно-правових вимог у сфері інтелектуальної власності.

2.5. Результати навчання:

- 1) ПРН 8. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
- 2) ПРН 9. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.
- 3) ПРН 10. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
- 4) ПРН 13. Вміти управляти діяльністю у сфері підприємництва і торгівлі із застосуванням нових організаційних форм.
- 5) ПРН 14. Організовувати та адаптувати діяльність підприємницьких і торговельних структур з дотриманням нормативно-правових вимог у сфері інтелектуальної власності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Торгове підприємство як об'єкт управління

ТЕМА 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління

Поняття підприємства. Господарський Кодекс України про підприємства. Торгове підприємство, його ознаки.

Мета функціонування підприємства на ринку. Класифікація цілей торгового підприємства. Завдання торгового підприємства. Функції та напрямки діяльності торгового підприємства.

Види торгових підприємств. Середовище функціонування підприємств торгівлі. Внутрішнє середовище торгового підприємства. Основні чинники внутрішнього середовища торгового підприємства. Зовнішнє середовище функціонування торгового підприємства, характеристика його основних елементів.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч. 2. С.123-128.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
5. Болтянська Л.О., Ю.О.Прус Економіка та організація торгівлі: курс лекцій. Мелітополь, 2021. 162 с. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/et/wp-content/uploads/sites/33/konspekt-lekcij.pdf>
6. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15.3>
7. Економіка та організація торговельних підприємств: практикум. Навч. посібник [М.В. Семикіна, Л.Д. Запірченко, С.С. Матієнко та ін.] / за наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький, 2020. 212 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/2b93a468-ecd0-412b-bfa9-a4cf0a80f1b4/content>
8. Лупак Р.Л., Качан О.Є. Специфіка торгівлі як галузі національної економіки: функціональний, економічний та соціальний аспекти. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 38. С.44-52. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-38-06>

ТЕМА 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування

Сутність, роль і значення оптової торгівлі. Функції оптової торгівлі. Види оптової торгівлі. Форми оптового продажу товарів. Особливості функціонування оптових торгових підприємств.

Класифікація підприємств оптової торгівлі. Оптові підрозділи підприємств-виробників. Незалежні оптові посередники. Оптовики з повним циклом обслуговування. Оптовики з обмеженим циклом обслуговування. Продаж товарів через залежних оптових посередників.

Сутність роздрібною торгівлі, її ознаки. Функції та форми роздрібною торгівлі.

Магазинні форми роздрібною торгівлі, їх характеристика. Типи магазинів.

Характеристика позамагазинних форм роздрібною торгівлі. Особливості мережевого маркетингу, посилкової. Електронна торгівля, її форми. Чинники впливу на розвиток електронної торгівлі. Особливості електронної торгівлі.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Апопій В.В., Процишин О.Р. Нові вектори розвитку та інноваційні тренди у сфері торгівлі України. *Підприємництво і торгівля*. 2019. Вип. 24. С.5-13. URL: <https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/DOI/2522-1256-2019-24-01.pdf>
3. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч. 2. С.123-128.
4. Бозуленко О.Я. Організація торгівлі: навч. посіб. Чернівці, 2021. 240 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/bozulenko_2021.pdf
5. Бойчик І.М., Собко О.М., Спак Г.І. Основні тренди розвитку роздрібною торгівлі України в період

- нестабільності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки.* 2021. № 7. С. 38-46. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16281604879768.pdf>
6. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
 7. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-153>
 8. Євтушенко В.А., Рахман М.С., Дяченко Ю.І. Сучасний стан і нові реалії роздрібної торгівлі України. *БізнесІнформ.* 2021. № 9. С.116-123. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-9_0-pages-116_123.pdf
 9. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1977- VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, №20, ст.240. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>
 10. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
 11. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
 12. Кашперська А.І. Ринок роздрібної торгівлі України: стан і тенденції розвитку. *Бізнес Інформ.* 2021. №4. С.120-127. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-120-127>
 13. Ковтун Є.О. Електронна торгівля в умовах міжнародної економічної діяльності. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2021. №5. Том.2. С.229-230. <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/06/2021-en-52-38.pdf>
 14. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2021. 454 с.
 15. Мазаракі А.А., Федулова Л.І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі. Підприємництво і торгівля: зб. наук. пр. 2017. Вип. 21. С. 20-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2017_21_
 16. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
 17. Оптова торгівля в Україні: монографія. А.А.Мазаракі, Г.М.Богославець, О.М.Трубей, А.М.Носуліч ; за ред. А.А. Мазаракі. К.: КНТЕУ, 2016. 208 с.
 18. Пурденко О., Мельник В. Інноваційні бізнес-інструменти у сфері торгівлі. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2021. № 3. С. 77-84. URL: [http://zt.knute.edu.ua/files/2021/03\(116\)/9.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2021/03(116)/9.pdf)
 19. Рахман М.С., Прус Д.В. Аналіз ринку оптової торгівлі України. *БізнесІнформ.* 2020. №7. С.154-160. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-7_0-pages-154_160.pdf
 20. Солтис-Шолудько Н. Ринок роздрібної торгівлі України: основні тенденції розвитку. *Modern engineering and innovative technologies.* 2020. Issue 25 / Part 4. URL: <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit25-04-071>
 21. Формування системи внутрішньої торгівлі України: теорія, практика, інновації: колективна монографія / за ред. В.В.Лісичі, В.І.Місюкевич, О.М.Михайленко. Полтава: ПУЕТ, 2020. 232 с.
 22. Щербак А.В. Роздрібні торговельні мережі в Україні: тенденції розвитку та проблеми домінування. *ECONOMICS: time realities.* 2022. № 4(62). С.52-59. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No4/52.pdf>

ТЕМА 3. Теоретичні засади управління торговим підприємством

Управління торговим підприємством, його сутність, мета і завдання. Принципи управління торговим підприємством. Господарський Кодекс України про управління підприємствами. Функції управління торговим підприємством. Інструменти управління, їх характеристика. Риси сучасного управління.

Методи управління: економічні, адміністративно-правові та соціально-психологічні. Характеристика методів управління торговим підприємством та сфера їх застосування. Концепції управління торговим підприємством.

Література

1. Бондарчук Л.В., Попеляр А.В. Сучасні технології управління. URL: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-porelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Бойчик І., Собко О., Спаяк Г. Економіка та управління торговим підприємством. Тернопіль, 2021. 280 с.
4. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
5. Кучеренко Д. Менеджмент: курс лекцій. К.: ЦУЛ, 2020. 184 с.
6. Пекар В. Різноманітний менеджмент. 2-ге вид., доп. К.: Фоліо. 2019. 192 с.
7. Храпкіна В., Пічик К. Менеджмент: навч. посіб. Києво-Могилянська академія, 2021. 460 с.

ТЕМА 4. Формування та управління асортиментом торгового підприємства

Поняття товарного асортименту, його властивості. Асортимент товарної групи і асортимент торгового підприємства. Товарна номенклатура. Принципи формування

асортименту. Чинники впливу на формування асортименту товарів торгових підприємств: загальні та специфічні.

Класифікація асортименту товарів. Товарні групи і підгрупи. Показники характеристики асортименту торгових підприємств. Товарний артикул.

Управління асортиментом торгового підприємства. Асортиментна політика. ABC – аналіз в оцінці торгового асортименту. Напрямки перегляду асортименту. Категорійний менеджмент.

Особливості формування асортименту оптових і роздрібних торгових підприємств. Важливіші принципи формування асортименту роздрібного торгового підприємства. Процес формування асортименту в оптових торгових підприємствах.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
3. Громова О., Шевчук Ю. Товарна політика в систему маркетингу. *Економічні науки*. 2022. №4(104). DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-4-104-17>
4. Кочнова І., Онуфрієнко Н. Управління асортиментом товарів роздрібної торгівлі. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 3. С. 44-46. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/07/2022-306-05.pdf>
5. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
6. Петриківа О. С. Товарний асортимент як об'єкт управління на підприємстві. *Modern Economics*. 2021. № 27(2021). С. 128-132. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V27\(2021\)-17](https://doi.org/10.31521/modecon.V27(2021)-17).
7. Таран-Лала О.М., Кондратович С.С. Оцінка ефективності стратегічного управління товарним асортиментом підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. №12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.12.8>
8. Череп О.Г., Коцеруба А.В. Формування системи маркетингової товарної політики. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 1. С. 320-323.

ТЕМА 5. Управління товарооборотом торгового підприємства

Товарооборот як економічна категорія та показник діяльності, його сутність.

Економічна сутність роздрібного товарообороту, його місце у формуванні та розвитку ринкових відносин. Роздрібний товарооборот як макроекономічний показник.

Класифікація товарообороту роздрібних торгових підприємств.

Товарооборот роздрібної торгівлі, товарооборот ресторанного господарства.

Показники роздрібного товарообороту, їх взаємозв'язок. Оптовий товарооборот, його суть, функції та особливості.

Сутність управління товарооборотом торгового підприємства, його основні завдання і засади. Об'єкти та суб'єкти управління. Етапи управління товарооборотом торгового підприємства. Аналіз обсягу і структури товарообороту підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Бавико О.Є., Яновський Д.Л. Управлінські аспекти забезпечення зростання товарообороту торговельних підприємств в умовах зростання конкуренції. *ECONOMICS: time realities*. 2022. № 2(60). С.23-28. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No2/22.pdf>
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
5. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч. 2. С.123-128.
6. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
7. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
8. Терещенко С.І., Нагорна П.О. Аналіз обсягів та структури товарообороту в товарному портфелі підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 78-82. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/5_2020/16.pdf

ТЕМА 6. Управління товарними запасами торгового підприємства

Поняття товарних запасів у торгівлі. Форми товарних запасів. Класифікація товарних запасів за різними ознаками. Показники характеристики стану товарних запасів: абсолютні та відносні. Чинники впливу на формування товарних запасів торгових підприємств: зовнішні та внутрішні.

Аналіз товарних запасів торгового підприємства. Нормування товарних запасів. Методи нормування товарних запасів. Розрахунок нормативів товарних запасів.

Управління товарними запасами торгового підприємства. Етапи стратегічного і поточного планування товарних запасів.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. С.165-206.
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Гринько Т.В., Гвінішвілі Т.З. Стратегічне управління запасами торговельного підприємства. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1157/1116>
5. Гужавіна І.В. Особливості обліку запасів на торговельних підприємствах. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/92.pdf
6. Маркіна І.А., Вороніна В.Л. Менеджмент товарних запасів торговельних підприємств. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2020. №59. С.90-97. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/831/789>
7. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
8. Олініченко К.С. Управління товарними запасами підприємств роздрібної торгівлі: монографія. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2017. 211 с.

ТЕМА 7. Управління товарним забезпеченням торгового підприємства

Поняття і сутність товарного забезпечення торгового підприємства. Групи чинників впливу на товарне забезпечення торгового підприємства.

Закупівельна діяльність, її завдання. Завдання закупівельної діяльності стосовно продукту, часу, місця та витрат. Ймовірні помилки в організації закупівель.

Джерела, форми і методи закупівель, їх характеристика.

Управління закупівлями. Вибір постачальника. Основні та допоміжні критерії вибору постачальника. ABC-аналіз та VEN-аналіз у виборі постачальника.

Планування товарного забезпечення, його етапи. Оптимальний розмір партії надходження товарів. Формула Уілсона. Показники ефективності укладених з постачальниками угод.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бозуленко О.Я. Організація торгівлі: навч. посіб. Чернівці, 2021. 240 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/bozulenko_2021.pdf
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
5. Щербак А.В. Роздрібні торговельні мережі в Україні: тенденції розвитку та проблеми домінування. *ECONOMICS: time realities*. 2022. № 4(62). С.52-59. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No4/52.pdf>

Змістовий модуль II. Управління ресурсами торгового підприємства

ТЕМА 8. Управління персоналом торгового підприємства

Поняття і склад персоналу торгового підприємства. Класифікація персоналу за різними ознаками. Структура персоналу торгового підприємства.

Кількісна характеристика персоналу торгового підприємства. Розрахунок потреби в працівниках торгового підприємства. Методи планування чисельності працівників торгового підприємства.

Продуктивність праці працівників торгового підприємства. Рівень продуктивності праці. Результати і затрати праці. Виріток як показник оцінки продуктивності праці торгових працівників, його переваги і недоліки. Методи вимірювання виробітку.

Управління персоналом торгового підприємства. Особливості персоналу як ресурсу торгового підприємства. Система управління персоналом, її функції. Методи управління персоналом. Набір, підготовка і перепідготовка кадрів. Джерела набору персоналу: внутрішні та зовнішні. Конкурсно-контрактна форма найму працівників. Показники руху кадрів на підприємстві.

Мотивація працівників, її моделі. Вимоги до мотивації персоналу. Методи мотивації.

Оплата праці. Зміст та функції заробітної плати. Принципи організації оплати праці. Види заробітної плати. Мінімальна заробітна плата.

Тарифна система, її елементи. Форми оплати праці працівників торгового підприємства. Погодинна і відрядна форми оплати праці, їх системи. Безтарифна система оплати праці. Контрактна система оплати праці. Система участі в прибутках.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво. 2016. 378 с.
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Дейнека А.В. Управління персоналом організації. 2020. 287 с.
5. Закон України «Про оплату праці» (1995, останні поправки 15.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010 (останні зміни 18.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
7. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
8. Семенюта Ольга. Персонал - це ресурс бізнесу. 2021. 04 лютого. SPAR. URL: <https://spar.ua/blogs/personal-tse-resurs-biznesu>
9. Торговельний персонал: як уникнути помилок у назвах посад працівників. *Кадровик. UA*. 2023. 21 червня. URL: <https://www.kadrovik.ua/content/torgovelnij-personal-yak-unyknuti-pomylok-u-nazvah-posad-pratsivnykiv>
10. Управління конкурентоспроможністю персоналу, робіт та послуг: теорія, методологія, практика: колективна монографія. К.: Університетська книга, 2020. 231 с.

ТЕМА 9. Управління необоротними активами торгового підприємства

Поняття активів торгового підприємства. Групи активів. Сутність і склад необоротних активів торгового підприємства.

Основні засоби торгового підприємства, їх зміст і класифікація. Структура основних засобів торгового підприємства. Галузеві особливості формування і чинники впливу на структуру основних засобів у торгівлі.

Облік і оцінка основних засобів торгового підприємства. Види та показники зношування основних засобів. Чинники впливу на зношування основних засобів.

Амортизація основних засобів торгового підприємства. Методи і порядок нарахування амортизації основних засобів.

Показники відтворення основних засобів торгових підприємств. Показники ефективності використання основних засобів торгових підприємств.

Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів торгового підприємства.

Поняття і види нематеріальних ресурсів. Інтелектуальна власність та її роль у формуванні нематеріальних ресурсів торгових підприємств. Умови виникнення та риси нематеріальних ресурсів. Класифікація нематеріальних ресурсів. Об'єкти промислової власності. Об'єкти авторського і суміжних прав. Товарні знаки. Фірмові найменування. Зазначення походження товарів. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Нематеріальні активи торгового підприємства, їх склад. Управління нематеріальними активами торгового підприємства, його мета. Суб'єкти та об'єкти управління нематеріальними активами торгового підприємства. Основи правового захисту інтелектуальної власності у сфері торгівлі.

Ліцензії. Ліцензування. Види розрахунків за ліцензії. Патентування, його об'єкти. Оцінка нематеріальних активів. Підходи до визначення вартості нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів та її методи.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Бровко Л.І. Політика управління необоротними активами підприємства. 2020. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/5174/1/2.pdf>
5. Левкович О.В., Безлюдна К.С. Оцінка стану і використання необоротних активів підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/86.pdf
6. Необоротні активи підприємства. 2023. 15 листопада. Могол Альфа. URL: <https://www.mogol-alfa.com.ua/buhgalterski-novini/neoborotni-aktivi-pidpriyemstva/>
7. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Пошенова К.С., В.О.Матросова. Управління розвитком нематеріальних активів підприємства. URL: www.kpi.kharkov.ua/archive/.../8Poshen.pdf
9. Тарасюк Д.С. Проблеми та перспективи стратегічного управління нематеріальними активами. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=13>.
10. Череп А.В., Клименко А.А. Ефективність використання основних фондів підприємства. URL: http://5osvita.at.ua/_ld/0/32-pdf
11. Що таке нематеріальні активи компанії? 2020. 23 листопада. *Bakertilly*. URL: <https://bakertilly.ua/>

ТЕМА 10. Управління оборотними активами торгового підприємства

Поняття оборотних активів торгового підприємства, їх роль у забезпеченні ефективності торгово-технологічних процесів. Групи оборотних активів торгового підприємства, їх склад. Структура оборотних активів торгового підприємства. Чинники впливу на обсяг оборотних активів торгового підприємства. Джерела формування оборотних активів торгового підприємства: внутрішні та зовнішні. Власний капітал і внутрішні резерви. Позиковий капітал торгового підприємства.

Кругооборот оборотних активів торгового підприємства, його особливості. Управління оборотними активами торгового підприємства, його складові.

Нормування оборотних активів. Нормовані та ненормовані оборотні активи.

Показники оборотності оборотних активів торгового підприємства. Оцінка економічної ефективності від прискорення оборотності оборотних активів торгового підприємства. Напрямки прискорення оборотності оборотних активів торгового підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
5. Толопка Н.Б. Особливості формування оборотних коштів торговельного підприємства в умовах їх дефіциту. URL: <http://intkonf.org/tolopka-nb-osoblivosti-formuvannya-oborotnih-koshtiv-torgovelnogo-pidpriemstva-v-umovah-yih-defitsitu/>

Змістовий модуль III. Управління результатами діяльності торгового підприємства

ТЕМА 11. Поточні витрати торгового підприємства та управління ними

Витрати підприємства. Витрати звичайної діяльності. Економічна природа поточних витрат торгового підприємства. Склад поточних витрат торгового підприємства. Класифікація

поточних витрат торгового підприємства. Групи витрат торгового підприємства. Елементи і статті витрат торгового підприємства.

Чинники впливу на розмір і склад поточних витрат торгового підприємства. Показники характеристики поточних витрат торгового підприємства.

Абсолютні та відносні показники поточних витрат.

Управління поточними витратами торгового підприємства, його мета і зміст. Середні витрати. Граничні витрати. Оптимальні витрати. Рівень та якість торговельного обслуговування та їх вплив на витрати торгового підприємства.

Література

1. Бойчик І.М., Собко О.М., Спак Г.І. Рівень та якість торговельного обслуговування: сутність та співвідношення понять. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С.118-123
2. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
3. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnoho-pidpriemstva.pdf>?
4. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України №145 від 22.05.2002 (ост. редакція 02.03.2010). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>

ТЕМА 12. Ціни та ціноутворення в торгових підприємствах

Поняття ціни. Функції цін. Види цін, їх характеристика.

Формування оптових і роздрібних цін. Елементи ціни. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Відпускна ціна оптового торгового підприємства. Роздрібна ціна.

Ціноутворення. Методи ціноутворення. Підходи до ціноутворення залежно від мети функціонування торгового підприємства на ринку. Об'єктивні та суб'єктивні методи ціноутворення. Диференціація цін. Цінові знижки. Державне регулювання ціноутворення.

Цінова політика торгового підприємства, принципи її розробки. Специфічні особливості цінової політики торгового підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnoho-pidpriemstva.pdf>?
6. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
7. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

ТЕМА 13. Управління доходом і прибутком торгового підприємства

Дохід, його сутність і природа. Основні завдання доходу. Види і джерела доходів торгового підприємства. Сукупний дохід торгового підприємства. Дохід від реалізації товарів. Дохід від іншої реалізації. Дохід від позареалізаційних операцій.

Внутрішні та зовнішні чинники впливу на розмір доходів торгового підприємства. Резерви збільшення доходів торгових підприємств.

Показники характеристики доходів торгового підприємства: абсолютні, відносні, структурні. Валовий дохід.

Управління доходами торгового підприємства як частина на стратегії його розвитку. Алгоритм максимізації доходів. Методи планування доходів.

Прибуток торгового підприємства. Основні функції прибутку торгового підприємства. Класифікація прибутку. Схема формування прибутку торгового підприємства. Розподіл прибутку торгового підприємства.

Прибутковість діяльності торгового підприємства. Рентабельність як показник ефективності роботи торгового підприємства.

Управління прибутком торгового підприємства. Зовнішні та внутрішні чинники впливу на величину прибутку торгового підприємства. Завдання управління формуванням та розподілом прибутку торгового підприємства. Планування формування та розподілу прибутку торгового підприємства.

Сутність і показники фінансово-економічного стану торгового підприємства, їх характеристика та методика розрахунку.

Література

1. Алопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
4. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnogo-pidpriemstva.pdf>
6. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
7. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес.* 2020. №1(31). С. 107-113. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/2392>
9. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі. *Інфраструктура ринку.* 2018. Вип. 18. С.226-233

ТЕМА 14. Ліцензування торговельної діяльності

Підприємницька діяльність та її обмеження. Державне регулювання економіки, його методи. Ліцензування як засіб державного регулювання у сфері підприємництва.

Суть і процедура ліцензування. Передумови ліцензування. Види торговельної діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Ліцензійні умови у сфері торговельної діяльності. Різновиди ліцензійної діяльності у сфері торгівлі.

Система та повноваження державних органів у сфері ліцензування торговельної діяльності в Україні. Державна регуляторна служба України. Органіліцензування.

Ліцензування обігу алкогольної продукції і тютюнових виробів. Оптова торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами. Розміри річної плати за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами.

Роздрібна торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами.

Роздрібна торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами магазинами безмитної торгівлі (*duty-free*).

Ліцензування господарської діяльності з обігу лікарських засобів. Оптова торгівля лікарськими засобами. Вимоги до ліцензування оптової реалізації лікарських засобів. Аптечні склади. Роздрібна торгівля лікарськими засобами.

Література

1. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
2. Господарський кодекс України (2003). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Господарське право. Загальна частина: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 448 с.
4. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (1995). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про лікарські засоби» (1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Закон України «Про ліцензування видів підприємницької діяльності» (2015). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
7. Закон України «Про ринок електричної енергії» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
8. Закон України «Про ринок природного газу» (2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19#Text>
9. Карчевський К.А. Ліцензування господарської діяльності: правова природа, джерела правового регулювання та ознаки. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnucs/2009_44/VV-44-VV-44_27.pdf
10. Основні напрямки державної політики в сфері ліцензування. URL: <http://www.goncharovv.com/licensing96.html>
11. Податковий кодекс України (2011). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України № 371 від 20.08.2014 р «Про затвердження Положення про Державну

- регуляторну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text>
13. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 30.11.2016 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249579316>
14. Швидка Т.І. Господарське право (в схемах і таблицях). К.: Право, 2020. 128 с.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ, ТЕМА	Кількість годин					
	лекції	практичні заняття	трєнінг	самост. робота	інд. робота	поточні контр. заходи
Змістовий модуль 1. Торгове підприємство як об'єкт управління						
Тема 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління	2	-	2	-	2	обговор.
Тема 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування	2	1		8		обговор.
Тема 3. Теоретичні засади управління торговим підприємством	2	-		6		тести
Тема 4. Формування та управління асортиментом торгового підприємства	4	1		6		задачі, тести
Тема 5. Управління товарооборотом торгового підприємства	2	1		6		задачі
Тема 6. Управління товарними запасами торгового підприємства	2	1		6		задачі
Тема 7. Управління товарним забезпеченням торгового підприємства	2	2		6		задачі, тести
Змістовий модуль 2. Управління ресурсами торгового підприємства						
Тема 8. Управління персоналом торгового підприємства	4	2	2	8	2	задачі, тести
Тема 9. Управління необоротними активами торгового підприємства	4	2		8		задачі, тести
Тема 10. Управління оборотними активами торгового підприємства	2	1		8		задачі
Змістовий модуль 3. Управління результатами діяльності торгового підприємства						
Тема 11. Поточні витрати торгового підприємства та управління ними	2	1	2	8	1	задачі
Тема 12. Ціни та ціноутворення в торгових підприємствах	2	1		8		тести, задачі
Тема 13. Управління доходом і прибутком торгового підприємства	2	1		8		задачі
Тема 14. Ліцензування торговельної діяльності	2	-		7		обговор.
РАЗОМ	32	14	6	93	5	

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ, ТЕМА	Кількість годин					
	лекції	практичні заняття	тренінг	самост. робота	інд. робота	поточні контр. заходи
Змістовий модуль 1. Торгове підприємство як об'єкт управління						
Тема 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління	0,5	0,25	-	10	-	тести
Тема 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування	0,5	0,5		10		обговор.
Тема 3. Теоретичні засади управління торговим підприємством	0,5	0,25		10		тести
Тема 4. Формування та управління асортиментом торгового підприємства	0,5	0,25		10		задачі, тести
Тема 5. Управління товарооборотом торгового підприємства	0,5	0,25		10		задачі
Тема 6. Управління товарними запасами торгового підприємства	0,5	0,25		10		задачі
Тема 7. Управління товарним забезпеченням торгового підприємства	0,5	0,25		10		задачі, тести
Змістовий модуль 2. Управління ресурсами торгового підприємства						
Тема 8. Управління персоналом торгового підприємства	1	0,5	-	10	-	задачі, тести
Тема 9. Управління необоротними активами торгового підприємства	1	0,5		10		задачі, тести
Тема 10. Управління оборотними активами торгового підприємства	0,5	0,25		10		задачі
Змістовий модуль 3. Управління результатами діяльності торгового підприємства						
Тема 11. Поточні витрати торгового підприємства та управління ними	0,5	0,25	-	10	-	задачі
Тема 12. Ціни та ціноутворення в торгових підприємствах	0,5	0,25		10		тести, задачі
Тема 13. Управління доходом і прибутком торгового підприємства	0,5	0,25		10		задачі
Тема 14. Ліцензування торговельної діяльності	0,5	-		8		тести, обговор.
РАЗОМ	8	4	-	138	-	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1

Тема: Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування

Тема: Формування та управління асортиментом торгового підприємства

Мета: засвоїти особливості функціонування оптових і роздрібних торгових підприємств, їх функції та класифікацію; опанувати знаннями щодо сутності та особливостей

формування товарного асортименту торгових підприємств; засвоїти основні показники товарного асортименту та основи управління асортиментом товарів у торгівлі

Питання для підготовки

1. Сутність оптової торгівлі, її значення. Види оптової торгівлі.
2. Форми оптового продажу товарів.
3. Класифікація підприємств оптової торгівлі.
4. Сутність роздрібною торгівлі, її функції.
5. Форми роздрібною торгівлі, їх класифікаційні ознаки.
6. Види магазинної роздрібною торгівлі.
7. Види позамагазинної роздрібною торгівлі.
8. Поняття і властивості товарного асортименту.
9. Принципи формування товарного асортименту.
10. Чинники впливу на формування товарного асортименту.
11. Класифікація асортименту товарів, товарні групи і підгрупи.
12. Показники, що характеризують асортимент у торгівлі.
13. Особливості формування асортименту оптових і роздрібних торгових підприємств.

Практичне заняття 2

Тема: Управління товарооборотом торгового підприємства

Тема: Управління товарними запасами торгового підприємства

Мета: засвоїти сутність товарообороту роздрібних і оптових торгових підприємств, показники їх товарообороту, чинник впливу на обсяг товарообороту; методику аналізу роздрібного і оптового товарообороту; опанувати знаннями щодо сутності та необхідності формування товарних запасів у торгівлі; класифікації товарних запасів, їх аналізу та нормування

Питання для підготовки

1. Характеристика товарообороту як економічної категорії та його сутність як показника діяльності торгового підприємства.
2. Роздрібний товарооборот, його економічний зміст.
3. Показники роздрібного товарообороту, їх взаємозв'язок.
4. Оптовий товарооборот, його суть, функції і види.
5. Показники оптового товарообороту.
6. Поняття та необхідність товарних запасів у торгівлі. Класифікація товарних запасів.
7. Показники характеристики стану товарних запасів.
8. Аналіз товарних запасів торгового підприємства.
9. Нормування товарних запасів, методи нормування.
10. Розрахунок нормативів товарних запасів торгового підприємств.
11. Управління товарними запасами у торгівлі.

Практичне заняття 3

Тема: Управління товарним забезпеченням торгового підприємства

Мета: засвоїти сутність, форми і методи товарного забезпечення товарообороту торгового підприємства, критерії вибору постачальників в процесі закупівельної діяльності, показники оцінки ефективності закупівель.

Питання для підготовки

1. Поняття та сутність товарного забезпечення торгового підприємства.
2. Чинники впливу на товарне забезпечення торгового підприємства.
3. Закупівельна діяльність, її завдання.
4. Форми товарного забезпечення торгового підприємства.
5. Методи закупівель, їх характеристика.
6. Основні та додаткові критерії вибору постачальника.
7. Аналіз товарного забезпечення торгового підприємства.
8. Показники оцінки ефективності укладених угод.

Практичне заняття 4

Тема: *Управління персоналом торгового підприємства*

Мета: *опанувати знаннями щодо складу, структури і методики розрахунку чисельності персоналу торгового підприємства, підходів до управління ним; оцінки продуктивності праці, резервів і шляхів її зростання; оплати праці та інших сучасних методів стимулювання працівників торгового підприємства.*

Питання для підготовки

1. Поняття, склад і структура персоналу торгового підприємства.
2. Класифікація персоналу торгового підприємства.
3. Розрахунок потреби в персоналі торгового підприємства.
4. Показники руху персоналу торгового підприємства.
5. Продуктивність праці працівників торгового підприємства, її показники.
6. Методи оцінки продуктивності праці працівників торгового підприємства.
7. Оплата праці працівників торгових підприємств. Види заробітної плати.
8. Форми і системи оплати праці працівників торгового підприємства.

Практичне заняття 5

Тема: *Управління необоротними активами торгового підприємства*

Мета: *засвоїти сутність, структуру та класифікацію необоротних активів торгового підприємства, методику розрахунку показників оцінки, зношування, ефективності відтворення і використання основних фондів; порядок нарахування амортизації основних фондів торгових підприємств; опанувати основи управління нематеріальними ресурсами і нематеріальними активами торгового підприємства, основами правового захисту інтелектуальної власності у сфері торгівлі.*

Питання для підготовки

1. Необоротні активи торгового підприємства, їх склад.
2. Поняття основних засобів торгового підприємства, їх класифікація і структура.
3. Облік і оцінка основних засобів торгового підприємства.
4. Види та показники зношування основних засобів торгового підприємства.
5. Амортизація основних засобів торгових підприємств. Методи нарахування амортизації.
6. Показники ефективності відтворення та використання основних засобів торгового підприємства.
7. Поняття, види та умови виникнення нематеріальних ресурсів.
8. Класифікація нематеріальних ресурсів.
9. Сутність і склад нематеріальних активів торгового підприємства.
10. Управління нематеріальними активами торгового підприємства, його мета, суб'єкти та об'єкти.
11. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності у торгівлі.
12. Ліцензування, розрахунки за ліцензією. Патентування та його об'єкти.
13. Оцінка нематеріальних активів.
14. Амортизація нематеріальних активів та її методи.

Практичне заняття 6

Тема: *Управління оборотними активами торгового підприємства*

Тема: *Поточні витрати торгового підприємства та управління ними*

Мета: *засвоїти економічну сутність, класифікацію та структуру оборотних активів торгового підприємства, методику розрахунку показників ефективності їх використання; джерела формування оборотних активів торгового підприємства; засвоїти сутність поточних витрат торгового підприємства, їх класифікацію, показники, що їх характеризують; зміст та інструменти управління поточними витратами торгового підприємства.*

Питання для підготовки

1. Економічна сутність оборотних активів торгового підприємства, їх склад.
2. Класифікація оборотних активів торгового підприємства.
3. Структура оборотних активів торгового підприємства.
4. Показники оборотності оборотних активів торгового підприємства.
5. Управління оборотними активами торгового підприємства, його складові.
6. Джерела формування оборотних активів торгового підприємства.
7. Оцінка економічної ефективності та напрямків прискорення оборотності оборотних активів торгового підприємства.
8. Сутність та економічна природа поточних витрат торгового підприємства.
9. Класифікація поточних витрат торгового підприємства, групи витрат.
10. Елементи і статті витрат торгового підприємства.
11. Показники характеристики поточних витрат торгового підприємства.
12. Управління поточними витратами торгового підприємства.

Практичне заняття 7

Тема: Ціни та ціноутворення в торгівлі

Тема: Управління доходом і прибутком торгового підприємства

Мета: засвоїти механізм формування оптових і роздрібних цін, використання сучасних методів ціноутворення; засвоїти сутність, функції та природу формування доходів і прибутку торгового підприємства, сутність і зміст управління доходами і прибутком торгового підприємства.

Питання для підготовки

1. Поняття, функції та види цін, їх характеристика.
2. Формування оптових і роздрібних цін. Елементи ціни.
3. Ціноутворення. Методи ціноутворення. Диференціація цін.
4. Цінова політика торгового підприємства, принципи її розробки та особливості.
5. Сутність і природа доходу торгового підприємства. Види доходів і джерела їх формування.
6. Чинники впливу на розмір доходів торгового підприємства та резерви їх збільшення.
7. Показники характеристики доходів торгового підприємства.
8. Управління доходами торгового підприємства.
9. Економічна сутність, функції та види прибутку торгового підприємства.
10. Схема формування прибутку торгового підприємства та порядок його розподілу.
11. Прибутковість (рентабельність) діяльності торгового підприємства, показники, що її характеризують.
12. Управління прибутком торгового підприємства.
13. Суть, показники фінансово-економічного стану торгового підприємства, їх характеристика та методика розрахунку.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг – це спланований процес отримання знань, поведінкових навиків здобувача освітнього ступеня через набуття навчального досвіду задля ефективного виконання професійних завдань у визначеному виді діяльності або галузі.

Метою тренінгу є узагальнення теоретичних знань, вмінь та навиків, отриманих студентами під час вивчення навчальної дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством» та застосування їх в практичній діяльності.

Організація проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає в ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

Практична частина реалізується шляхом виконання завдань тренінгового заняття.

Підведення підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконаних завдань.

Завдання тренінгу

Завдання 1. Охарактеризувати рівень розвитку торгівлі та торговельної діяльності у місці народження студента, постійного або тимчасового проживання (окремому населеному пункті, мікрорайоні великого міста тощо).

Завдання 2. Охарактеризувати психологічні аспекти торговельного обслуговування покупців.

Завдання 3. Охарактеризувати галузеві особливості формування та чинники впливу на структуру основних засобів у торгівлі.

Завдання 4. Охарактеризувати соціальну ефективність торговельної діяльності.

Завдання 5. Охарактеризувати систему захисту прав споживачів в Україні.

Студенти академічної групи поділяються на 4-6 проектних груп, кожна з яких виконує запропоновані завдання. Група обирає проектного менеджера, який здійснює управління групою (розподіляє функції, планує роботу групи та ін.). Результати виконання презентує група у формі усної доповіді. Викладач оцінює роботу групи та, відповідно, рівень знань кожного студента.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Метою самостійної роботи студентів є формування в майбутніх фахівців з підприємництва та торгівлі навичок системного мислення при вивченні особливостей функціонування торгівлі як галузі господарювання і різних торгових підприємств.

Самостійна робота охоплює вивчення теоретичного навчального матеріалу з дисципліни в позааудиторному режимі, самонавчання та самоконтроль, а також набуття студентами практичних навичок розрахунку певних показників та вирішення практичних завдань у сфері торгівлі.

Завдання для самостійної роботи складаються з двох частин: перша – **розрахункова**; друга – **аналітична**, зміст яких викладений у Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів з дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством». Методичні рекомендації доступні студентам у системі MOODLE.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі методами навчання є лекції, практичні заняття, консультації викладачів, самостійна робота, робота в групах, поточне опитування, тестування, обговорення та моделювання практичних ситуацій, реферування, виконання розрахункового і аналітичного завдань.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання під час тренінгу;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- екзамен.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу декана факультету та поважних причин (наприклад, відсутність через хворобу та наявність відповідної довідки).

Політика щодо академічної доброчесності. Не допускається використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу декана факультету.

11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне значення отриманих оцінок під час занять (за темами 1-2 змістових модулів - кожного практичного заняття)	Контрольна робота (за 3-й змістовий модуль)	Оцінка за виконання завдання	Середнє арифметичне значення оцінок за виконання розрахункової та аналітичної частин завдання	Теоретичне питання – 20 балів, 10 тестів – 50 балів, задача – 30 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	A (відмінно)
85 – 89	«добре»	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74		D (задовільно)
60 – 64	«задовільно»	E (достатньо)
35 – 59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ зп	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проєктор, ноутбук, проєкційний екран.	1-14
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows.	1-14
3.	Комунікаційна навчальна платформа (MOODLE) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-14
4.	Комунікаційне програмне забезпечення ZOOM для проведення занять в режимі онлайн (за необхідності).	1-14

5.	Зразки форм звітності суб'єктів підприємництва (за наявності)	8-14
----	---	------

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ

1. Безугла Л.С., Демчук М.І. Маркетинг закупівель: навч. посіб. Дніпро, 2019. 240 с. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/pdf>
2. Бозуленко О.Я. Організація торгівлі: навч. посіб. Чернівці, 2021. 240 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/bozulenko_2021.pdf
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Бойчик І., Собко О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2024. 324 с.
5. Бондарчук Л.В., Попеляр А.В. Сучасні технології управління. URL: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-popelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>.
6. Бровко Л.І. Політика управління необоротними активами підприємства. 2020. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/5174/1/2.pdf>
7. Господарське право. Загальна частина: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 448 с.
8. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Стратегічне управління запасами торговельного підприємства. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1157/1116>
9. Гужавіна І.В. Особливості обліку запасів на торговельних підприємствах. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/92.pdf
10. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2021. 454 с.
11. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств: навч. посібник. Львів, 2021. 620 с.
12. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
13. Оптова торгівля в Україні: монографія. А.А.Мазаракі, Г.М.Богославець, О.М.Трубей, А.М.Носуліч ; за ред. А.А. Мазаракі. К.: КНТЕУ, 2016. 208 с.
14. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
15. Пошєнова К.С., В.О.Матросова. Управління розвитком нематеріальних активів підприємства. URL: www.kpi.kharkov.ua/archive/.../8Poshen.pdf
16. Формування системи внутрішньої торгівлі України: теорія, практика, інновації: колективна монографія / за ред. В.В.Лісци, В.І.Місюкевич, О.М.Михайленко. Полтава, 2020. 232 с.
17. Хачатрян В.В., Кріт І.О. Трудові ресурси торговельного підприємства в умовах економічної кризи. URL: <http://intkonf.org/hachatryan-vv-krit-io-trudovi-resursi-torgovelnogo-pidpriemstva-v-umovah>
18. Швидка Т.І. Господарське право (в схемах і таблицях). К.: Право, 2020. 128 с.

ДОДАТКОВІ

1. Апопій В.В., Процишин О.Р. Нові вектори розвитку та інноваційні тренди у сфері торгівлі України. *Підприємництво і торгівля*. 2019. Вип. 24. С.5-13. URL: <https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/DOI/2522-1256-2019-24-01.pdf>
2. Бавико О.Є., Яновський Д.Л. Управлінські аспекти забезпечення зростання товарообороту торговельних підприємств в умовах зростання конкуренції. *ECONOMICS: time realities*. 2022. № 2(60). С.23-28. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No2/22.pdf>
3. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України.
4. Бойчик І.М., Собко О.М., Спак Г.І. Основні тренди розвитку роздрібно торгівлі України в період нестабільності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки*. 2021. № 7. С. 38-46 URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16281604879768.pdf>
5. Бойчик І.М., Собко О.М., Спак Г.І. Рівень та якість торговельного обслуговування: сутність та співвідношення понять. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С.118-123. <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/778/853>
6. Бойчик І.М., Спак Г.І., Волошин О.П. Теоретико-організаційні аспекти оптимізації діяльності торговельних підприємств на засадах логістики. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. № 3. С. 156-170. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41000/1/%D0%91%D0%BE%D0%B9%D1%87%D0%B8%D0%BA.pdf>
7. Господарський кодекс України (2003). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
8. Громова О., Шевчук Ю. Товарна політика в систему маркетингу. *Економічні науки*. 2022. №4(104). DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-4-104-17>
9. Євтушенко В.А., Рахман М.С., Дяченко Ю.І. Сучасний стан і нові реалії роздрібно торгівлі України. *БізнесІнформ*. 2021. № 9. С.116-123. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-9_0-

pages-116_123.pdf

10. Закон України «Про ліцензування видів підприємницької діяльності» (2015). URL:
11. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (1995). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1977-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, №20, ст.240. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>
13. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
14. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
15. Закон України «Про лікарські засоби» (1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Закон України «Про оплату праці» (1995, останні поправки 15.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Закон України «Про ринок електричної енергії» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
18. Закон України «Про ринок природного газу» (2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19#Text>
19. Кашперська А.І. Ринок роздрібної торгівлі України: стан і тенденції розвитку. *Бізнес Інформ*. 2021. №4. С.120-127. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-120-127>
20. Коваль Н.В., Корженівська Н.Л., Добровольська Е.В. Розвиток та рівень ефективності торговельної діяльності підприємствами роздрібної торгівлі України. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. 2020. Вип. 32. Економічні науки. С. 132-144. URL: https://journals.pdu.khmelnitskiy.ua/index.php/podilian_bulletin/article/view/101/84
21. Кочнова І., Онуфрієнко Н. Управління асортиментом товарів роздрібної торгівлі. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 3. С. 44-46. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/07/2022-306-05.pdf>
22. Левкович О.В., Безлюдна К.С. Оцінка стану і використання необоротних активів підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/86.pdf
23. Мазаракі А.А., Федулова Л.І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі. Підприємництво і торгівля: зб. наук. пр. 2017. Вип. 21. С. 20-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2017_21_
24. Маркіна І.А., Вороніна В.Л. Менеджмент товарних запасів торговельних підприємств. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2020. №59. С.90-97. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/831/789>
25. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України №145 від 22.05.2002 (ост. редакція 02.03.2010) «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>
26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
27. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010 (останні зміни 18.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
28. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
29. Необоротні активи підприємства. 2023. 15 листопада. Могол Альфа. URL: <https://www.mogol-alfa.com.ua/ua/buhgalterski-novini/neoborotni-aktivi-pidpriyemstva/>
30. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
31. Постанова Кабінету Міністрів України № 371 від 20.08.2014 р «Про затвердження Положення про Державну регуляторну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text>
32. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 30.11.2016 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/249579316>
33. Пурденко О., Мельник В. Інноваційні бізнес-інструменти у сфері торгівлі. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2021. № 3. С. 77-84. URL: [http://zt.knute.edu.ua/files/2021/03\(116\)/9.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2021/03(116)/9.pdf)
34. Ровенська В.В., Буркацький Ю.Ю. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Економічний*
35. Семенюта Ольга. Персонал - це ресурс бізнесу. 2021. 04 лютого. SPAR. URL: <https://spar.ua/blogs/personal-tse-resurs-biznesu>
36. Собко О.М., Бойчик І.М., Крисоватий І.А. Розвиток інтелектуального капіталу та управління інноваційними проектами в торгівлі. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. №2. С.15-19.

37. Солтис-Шолудько Н. Ринок роздрібної торгівлі України: основні тенденції розвитку. *Modern engineering and innovative technologies*. 2020. Issue 25 / Part 4. URL: <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit25-04-071>
38. Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. №1(31). С. 107-113. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/2392>
39. Таран-Лала О.М., Кондратович С.С. Оцінка ефективності стратегічного управління товарним асортиментом підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. №12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.12.8>
40. Терещенко С.І., Нагорна П.О. Аналіз обсягів та структури товарообороту в товарному портфелі підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 78-82. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/5_2020/16.pdf
41. Торговельний персонал: як уникнути помилок у назвах посад працівників. *Кадровик. UA*. 2023. 21 червня. URL: <https://www.kadrovik.ua/content/torgovelnij-personal-yak-unyknyty-pomylok-u-nazvah-posad-pratsivnykiv>
42. Череп О.Г., Коцеруба А.В. Формування системи маркетингової товарної політики. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 1. С. 320-323.
43. Щербак А.В. Роздрібні торговельні мережі в Україні: тенденції розвитку та проблеми домінування. *ECONOMICS: time realities*. 2022. № 4(62). С.52-59. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No4/52.pdf>
44. Що таке нематеріальні активи компанії? 2020. 23 листопада. *Bakertilly*. URL: <https://bakertilly.ua/>
45. Що таке оптові закупівлі та хто їх робить? *Elizabeth Plus*. 2021. 01 лютого. URL: https://elizabethplus.com.ua/ua/chto-takoe-optovye-pokupki-i-kto-ikh-sovershaet/?srsltid=AfmBOorUiC5ybLruFfi-rv7Brdb1PGV-5Ls8QqwLO7WCMQp_FAdjXh0q